

ДОБАЧУЮТЬ КІНЕЦЬ ЛІГИ НАЦІЙ

ЛОНДОН. — Англія зачне повертатися назад з Ліги Націй. Таке твердять ті, що визнають британську заграничну політику. Відступ буде ступневий. А будучність покаже, чи Англія цілком махне рукою на Лігу Націй, чи возьметься за її цілковиту перебудову. Бо в теперішнім виді Ліга Націй є для Англії трупом.

Зміна у відношенні до Ліги повстала через політику Франції, яка була завжди проти гострих заобів проти Італії. Вислід цього для Англії такий, що Етіопія сьогодні в руках Мусоліні, та що англійська загранична політика потерпіла велику невдачу.

БЛАГАЮТЬ ІТАЛІЮ ЗАНЯТИ СТОЛИЦЮ ЕТІОПІ.
РИМ. — Зі всіх сторін, головню з Франції, звертаються до Мусоліні, щоб ужив свого впливу, щоб італійські війська ввійшли чимскорше до Адис Абаби, столиці Етіопії, й охоронили життя живучих там чужинців.

ГРАБУЮТЬ СТОЛИЦЮ.

АДИС АБАБА (Етіопія). — Етіопський цар Гайлі Селасі з цисаревою і трьома дьтиами та 30 членами зі свого оточення покинув столицю й Етіопію. Перед відїздом видав поклик, що не перестав далі боротися, а всю вину за поневолення Етіопії Італією скинув на Лігу Націй, що не взяла Етіопії в охорону перед напасником.

Як тільки рознеслася по столиці вістка, що цар вїїхав, почалися грабунки. Цар оставив свою палату отвором. Розграбили її до шенту. Дано населенню доступ до складів зброї. І ту теж розхоплено. Потім грабунки попилися. Тоді почалася стрілянина. Вулиці завалені трупами. Склепи розграблені. Почато теж атакувати заграничні посольства. Головно французьке, в яким схоронено кілька сот італійських полонених. Вбито теж одну американку, жінку місіонаря.

ІТАЛІЙЦІ ПОСПІШАЮТЬ.

РИМ. — Мусоліні звернувся до команди своїх військ в Етіопії з вимогою припинити заняття столиці Етіопії. Та дощі й дуже погані дороги та гористий терен перешкаджають у перевозі гармат, муніції й поживи.

СЕЛЯСІ В ДОРОЗІ.

ДЖІБУТІ (Французьке Сомалі). — Сюди прибув етіопський цар і є під охороною французького губернатора. Відпливе він по всякій правдоподібності до Палестини на британським кораблі.

НОВИИ ПОЛЬСЬКИИ АМБАСАДОР.

ВАРШАВА (Польща). — Урядовий комунікат подає, що польський амбасадор у Вашингтоні, Станіслав Патеґ, уступає наслідком лихого стану здоров'я, а на його місце приїде Йосиф Потоцький, дотеперішній польський амбасадор у Туреччині.

НОВИИ ПОЛЬСЬКИИ „КАЧКИ“.

ЛьВІВ. — Від якогось часу пускає польська преса безліч ріжних поголосок про те, що нібито українці відкуплюють від польських дідичів „польські“ землі. Пише вона теж, що й у Львові українці відкуплюють від польських землі й тим збільшують постійно „український стан посідання“. Тепер розпускає ця преса вісти про те, що митрополит Шептицький відкуплює палату при ул. Коперника, якої власником є гр. Потоцький з Ланьцута. І знову піднято лямент, що „вспаняли гмах польські“ переходить — в українські руки. Та українська преса не знає нічого про те куно.

КАРДИНАЛ ВЗИВАЄ ДО ЛЬОЯЛЬНОСТИ.

ВАРШАВА. — Польська Агенція Телеграфічна подає пастирський лист варшавського кардинала Каковського, в яким він обговорює відносини духовенства до держави. Каже держатися засади: „Відай цареві царське, а Богові бже“. Кардинал похвалює любов своєї вітчизни, але виступає проти перебільшеного націоналізму, який творить з нації божиче. Каже, що священник має повинуватися державній конституції й не брати участі в нічм, що мавлоб пошкодити польській державі.

АРАБСЬКА МОЛОДЬ ОРГАНІЗУЄ СТРАЙК.

ЕРУСАЛІМ (Палестина). — Помилулися ті що запевняли, що зорганізований арабський молоддю генеральний страйк буде невдалий. Страйк цей триває вже 12 днів. І обняв цілий край крем одного міста Яфи. Страйк є звернений проти жидів. Молодь послугується в страйку арабськими малими відьми, які обкудують камінням кожний склеп, що віддаються торгувати. Побивають страйкуючі і тих арабів, що відважуються купувати в жидівських склепах. Куплені ними товари обливують нафтою. А по фармах палють жидівським фармерам стодоли зі збіжжям. Всяка комунікація перервана. Люди бояться подорожувати. Навіть арабські жінки почали вже демонстрації проти сіонізму і жидів.

ВЕЛИКИЙ УСПІХ НАШОИ ЗЕМЛЯЧКИ.

Кілька тижнів перебувала у Празі наша слава співачка А. Мамонько, де, як гість, виступала в Чеській Національній Опері в ролях Тетяни з „Євгені Онегіна“, Маргарети з „Фавста“ і ін. Своім співом і грою чарувала наша землячка навіть найбільш вибагливого слухача, тож не дивно, що після її останнього виступу 17 березня в опері „Фавст“ і Маргарета захоплена публіка доручила їй лавровий вінеч. А Мамонько походить з Великої України. Як емігрантка вона пройшла школу співу на музичному відділі Українського Високого Педагогічного Інституту ім. М. Драгоманова в Празі у п. Ліндфорс, доньки Софії Русової. Тепер п. А. Мамонько постійно перебуває в Ковні, де під ім'ям Олександри Сташківічуськ заангажована до Литовської Національної Опері.

СПІВРОБІТНИКИ ЛЕНІНА В ТЮРМІ.

Про судьбу співробітників Леніна подав недавно „Осерваторе Романо“ незвичайні подробиці.

Виявляється, що Крупская, вдова по Леніні, є тепер інтернована недалеко Москви і що їй заборонено займатися політикою. Раковський, бувший амбасадор Советів у Парижі, знаходиться на вигнанні в середній Азії. Каменев, що його колись звали „мозком комуністичної партії“ і Зіновев, бувший всемогутий диктатор Ленінград, знаходяться в тюрмі на Уралі, відтати цілком від світа. Кляйніков, головний тактик петербурської революції, що в 1917 р. передав владу Ленінові, важко хорий, очікує тепер смерті на вигнанні на далекім Сибірі.

Багато інших бувших співробітників Леніна, що мали менше значення в 1932 р. після заговору на Сталіна — безцеремонно розстріляно.

ТЕЛЕВІЗІЙНИИ ЕКРАН І РУДИ.

Досліди твердили, що на телевізійному екрані руда краска волосся виходить як сива, або робить вражіння, що руди мають на голові білу перуку. Це одна з недотач телевізії, що унеможливила рудим уживати цього винаходу до матримоніальних цілей.

РЕКОРД МІСІОНАРЯ.

Своєрідним рекордом може похванитися американський місіонар в Австралії, Філіп Люїс. Впродовж своєї 37-літньої місіонарської праці він зробив 276,000 англійських миль дороги здовж і попереку Австралії, з того 75,000 миль пішки. За той час він зужив 200 пар черевиків і прочитав 51 разів цілу біблію від початку до кінця. Місіонар сподівається, що заки вернеться до монастиря як старець, збільшить свій рекорд до 300,000 миль дороги та що прочитає ще чотири рази цілу біблію. Майже весь час своєї місіонарської праці він перебував на свіжм повітрі. За свою місіонарську працю він їсть тільки харч, одіж і взуття від людей, між якими проповідує Слово Бже.

ТИЖНЕВИК, ПРИСВЯЧЕНИИ ВИКЛЮЧНО ФРАНЦУЗЬКИМ ПАМ'ЯТНИКАМ.

У Франції є понад 6,000 ріжних пам'яток, не числяючи до того будинків артистичної й історичної вартости. Всі ті твори мистецтва, знані тільки мистецьким кругам, мають буди тепер спопуляризовані. В тії цілі основано недавно у Франції спеціальне видавниче товариство з капіталом 50,000 франків, яке незабаром зачне видавати тижневик, присвячений виключно французьким пам'ятникам. Крім того в тому тижневику обговорюватимуть найновіші результати археологічних дослідів, що їх ведеться в ріжних краях.

ТРАГІЧНИИ СКОК ДВОХ ЛЕТУНОК.

На лєтовіці під Москвою пописувалися дві комсомолки, Люба Берлін і Тамара Іванова, скочучи з літаків на висоті 2,000 метрів. Іхні скоки були дуже ризиковані, бо 1,800 метрів летіли стрімголов із замкненими легкопадами, які отворилися шойно на 200 метрів понад землею. Хоча по бітні рекорд, обі летунки записано отворили легкопади і попадали як кулі на землю, вбиваючись на місці. Вони належали до найвідважніших советських пілотів. Люба Берлін виконала при допомозі легкопаду 49 скоків, її товаришка 46.

ТАЙНИ КОЛІРІВ.

У досвідному інституті в Ціріху переводили цікаві досліди над колірним світлом. Над муравлиним повітряним електричним лампою, що її світло перепускали через блакитне скло. Мурашки негайно припинили свою працю й порозбігалися на всі боки. Згодом навітглили муравлище червоним світлом. Наслідки цього були протинні. Мурашки знову позбігалися й стали моторно поратися біля будови муравлища.

Як бачимо з цього, мурашки дуже чутков ставляться до коліру світла. Червоне світло оживляє їх, підбадьорює, а блакитне розганяє та обезсилює. Так само впливає світло на інші тварини, напр. на крілики й морські свинки. Досліди в інституті в Ціріху виявили, що червоне світло посилює розвиткові цих звірток, що вони швидше й краще ростуть, ніж ті, що на них ділає блакитне світло.

Інакше вже з ростинами. Ростинам більше пособляє блакитне світло. Червоне світло припинює ріст ростин. Під його впливом вони навіть карловатіють.

Досвіді, що їх перевели з людьми, виявили ще щось інше. Червоне світло впливає на кращий розвиток людських м'язів. Колиж їх припинювати довгий час, то вони викликають нервові подразнення й любовну екстацію. Ці досліди переводили в фабриці грамофонових плит, де праця відбувалася при червоному світлі.

Всетаки питання впливу світла червоного, чи іншого, ще не вясніли. Над цим питанням працюють учені, біологи та хеміки.

МОЛОДЬ СССР ЧИТАЄ БІБЛІЮ.

Хоч сила і моральний наїсик безбожницької пропаганди у СССР дуже великі, все советська молоде, як виявляється з большевицьких часописів, читає Св. Письмо. В одній большевицькій газеті вчителька батумської середньої школи пише про таку подію: „Підчас лекції природи учні сьомої класи спитали мене, звідкіля взялись на землі люди, якщо після потопу ніхто в живих не лишився. Колиж я стала доказувати, що потоп — це легенда, діти запитали мене запитаними, подаючи рівночасно цитати з біблії й Євангелія. Я зацікавилася, звідкіля діти все те знають. Виявилось, що деякі учні читають біблію. Це явище — кінчає вчителька — не випадкове і не тільки заміне для даної школи“. — Значить, що й учні інших советських шкіл читають, очевидно крадькома, Св. Письмо.

В КИТАЮ НАЙБІЛЬШЕ СЛПІХ.

Китайські офіційні статистики виявляють, що на кожну тисячу китайців припадає 35 сліпих. Причиною такого великого відсотку китайців, позбавлених зору, є те, що китайці дуже мало дбають про свою зовнішню чистоту. Бактерії дістаються до очей через потирання їх брудними руками, потім доходять до запалення, яке з огляду на брак якоїнебудь лікарської помочі кінчається в 99 випадках на 100 цілковитою сліпотою. В Китаю нема ніякої філантропійної інституції, що заікавилася долею осліплених китайців. І такий китаець, якщо його не пригнорне до себе якась християнська місія, яких багато в Китаю, ходить жебрати. Тому в Китаю не тільки найбільше сліпих, але й найбільше жебраків.

СМЕРТЬ ЧЕСЬКОГО КОМПОЗИТОРА.

В Празі помер у 63 році життя чеський композитор Рудольф Прохазка, автор опери „Щастя“ і багатьох хороших творів та пісень.

НОВА ЗЛОДІЙСЬКА „МЕТОДА“.

У Варшаві замкнули пачку оригінальних злодіїв. Вони не вломлювалися до домів, ані не вивирали паням торбинок на вулицях, але винайшли цілком нову, оригінальну методу: приспипляли свої жертви. Це відбувалося звичайно так: Кілька елегантних пань і панів приходили до люксових льокалів, присідали до заможніших гостей і при милій розмові випили їм до лікерів хльборан содану, який у малій скількості ділає усыпляючо. Після 10 хвилин гість спав, а сон тривав звичайно коло півтори години. Жертву, приспану тим способом, вивозили за місто, грабували й лишали в полі.

Один з ограблених, Казимир Герард, якому в цей спосіб зрабували 1,500 зл., розпізнав в альбомі злочинців одного „усыпляча“. Його арештували, а в слід за ним цілком пачку, зложеноу з 5 осіб.

НОВИИ ЗАКОНИ ПРОТИ ЗЛОЧИНІВ

ОЛБАНІ. — Губернатор Леман підписав три нові закони, які мають за ціль боротьбу зі злочинами. Між ними є також так званий „револьверний закон“, внесений асемблею МекНебом, на основі якого можна потягати до відповідальности всіх пасажирів якогось автомобілю, коли в ньому знайдеться неправпо переховуваний револьвер. Та з другого боку, коли між пасажирами є бодай один чоловік, що має позволення на ношення зброї, то тоді, без огляду на те, в чїї руках знаходиться револьвер, він є правпо оправданий.

ЗУДАРЕННЯ КОРАБЛЬ З РИБАЦЬКИМ ЧОВНОМ.

НЮ ЙОРК. — На південний схід від морської літатрні Амвросія корабель „Анджеліна“ наїхав на рибацький човен, на яким знаходилися сорок вісім рибаків-аматорів. Човен пішов скоро на дно, але пасажири і залага вратувалися, крім одного.

ЕЛЕКТРИЧНИИ РІКИ НА БІГУНИ.

ВАШИНГТОН. — Професор Інституту Карнегія, Мекніш, виступив з твердженням, що на бігунах землі мусять знаходитися „електричні ріки“, які є причиною магнетичного ділання землі. Як відомо, ці магнетичні ділання є такі сильні, що коли полишити залізний корабель без припони на морі, то через якийсь час він уставиться сам так, що один кінець буде вказувати на північ, а другий на полудне.

ШУКАЮТЬ БІОЛОГІЧНОГО ЗВ'ЯЗКУ РОСТИН З ЧОЛОВІКОМ.

ЕЛОВ СПРІНГС (Огайо). — Професорові д-рові Ротмутіві вдалося знайти хемічну субстанцію, яка може бути прототипом людської крові і зеленої ростинної речовини, званої хльорофілем. Деякі біологи вже здавна твердили, що міліони літ тому звірята свою кров, а ростини свій зелений хльорофіл розвинули ступнево з одної і тої самої хемічної субстанції.

ПЕРЕДВИБОРЧИИ ЗМАГАННЯ.

ВАШИНГТОН. — З 1,001 делегатів, вибраних на Републіканську Національну Конвенцію, дістали виразний приказ піддержувати кандидатуру на президента Злужних Держав губернатора Ландона з Крізента. Знову 78 делегатів піддержувати полковника Накса, 21 сенатора Бору, а 38 сенатора Ванденберга.

НЕСОВІСНЕ ПОЛІТИКАНСТВО ПОКРИВАЄ ЗЛОЧИНИ.

ВАШИНГТОН. — Едгар Гувер, голова федеральних агентів, якому недавно вдалося зловити бандитську шайку Карпіса в Нью Орліенс, запитаний, хто тепер на місце Карпіса є „поблик енемі номер вон“, відповів, що ним є несовісне політиканство, яке покриває злочинців і ховає їх від рук справедливости.

ОЗВІРЛИИ ЧОЛОВІК.

ЛОС ЕНДЖЕЛЕС (Каліфорнія). — Тут розпочалася судова розправа проти Роберта Джеймса, якого закупають огидний морд своєї жінки. Наперед він пробував вбити свою жінку в той спосіб, що встроїв її босу ногу до скриньки з їдовитими вужами. Колиж жінка, хоч укушена, ще скоро не вмирала, він заніс її до ставу і там її втопив. Перед тим він її зааскурував на велику суму, а замордувавши, зголосоився по гроші, мотивуючи смерть нещасливим випадком. Та його огидний учинок розкрили і замість грошей він попав під ключ.

КОНГРЕСОВИИ КОМІТЕТ УХВАЛЮЄ ГРОШІ НА РЕГУЛЯЦІЮ РІК.

ВАШИНГТОН. — Конгресовий коміте для повіней ухвалив 245,000,000 доларів на регуляцію ріки Місісіпі, в її бігу понижче міста Мемфїс. На цьому відтинку мається за ті гроші побудувати греблі, щоб вода не виливала і не робила шкоди.

ОСЬ ЯКІ МИЛОСЕРНІ!

ШКАГО. — Тут почали будувати люксовий готель для псів і котів, який має коштувати 100,000 доларів. Готель має мати цілковито модерне уладження, себто електричну кухню „чистеньку без найменшої плями“, холодильник, ванни, ліжка, горрод і т. п. Будова ця відбувається заходом „милосерного“ товариства „Охорони Звірять“, а фінансує її теж „милосерна“ пані Меріон Меконнел.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Registered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1914 under the act of March 3, 1879.Accepted for mailing as special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

№ "Свобода": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: BErgen 4-1016.
4-0807.

За кожну зміну адреси платяться 10 центів.

В Канаді належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЧЕСНА ПОЛІТИКА?

Справа самостійності острова Пуерто Ріка, що через резолюцію сенатора Тайдинга стала важним питанням американської політики, має в собі не одну історичну науку.

Злучені Держави здобули собі цей острів у часах, коли в них панували імперіалістичні настрої, коли Злучені Держави хотіли побудувати собі таку імперію, яку, мала Англія або Росія. Оглядаючися за вільними до здобуття краями, Америка доглянула зараз під боком багатий острів. Здавалося, що він буде перлю в імперіальній короні Злучених Держав.

Здобуття краю не коштувало багато. Здавалося, що ніщо не стоїть на перешкоді, щоб цей край приніс Злученим Державам не тільки славу, але й гарні зиски.

Нині Злучені Держави вже знають, що вони сильно перерахувалися в своїх обчисленнях. Замість стати перлюю в короні Злучених Держав та джерелом гарних зисків, Пуерто Ріко цілий час було кепським бізнесом. Обчислюють, що населення Злучених Держав платить кожного місяця коло мільона доларів на удержання уряду на Пуерто Ріку. На відбудову острова в депресії Америка вже видала 25 мільонів доларів.

Це є одинокі зв'язки, які населення Злучених Держав має з Пуерто Ріком. Інших зв'язків воно не має. Іншої користі воно не має, бо одинокими американцями, що мають якінебудь зиски з Пуерто Ріка, це нечисленні цукроварники.

Переконавшись про невилатність острова для себе, Злучені Держави довго не знали, що робити з тою невідомою поліцією. Розв'язку підсунули їм крайні націоналісти, пуерторіканська молодь, що підняла клич повної самостійності острова. Йдучи за приміром подібних рухів в інших краях, націоналісти вбили америкаця, що був там головою американської поліції. Американців це вбивство дуже обійшло. Вони знали, що присуду вбивників їм не добитися. Отже вбивники вийдуть непокарані. Американці подивилися тепер на пуерторіканців як на крайніх невдячників: ось тут є люди, для котрих, мовляв, Злучені Держави зробили стільки добра, а тут вони за хліб кидають в американців каменем. До того справа грозить негарним скандалом на наближаючійся панамеріканській мировій конференції.

Користаючи з цього настрою, американський уряд підсунув резолюцію за повну незалежність острова від Америки. У цей спосіб Америка думала спекатися своєї колонії, що принесла замість слави й доходу тільки втрати й скандали. Та тепер пуерторіканці протестують проти самостійності, як невідомої для них економічно й політично. І Злучені Держави знайшлися тепер у положенні чоловіка, що вхопив за гадюку: і вдержати її довго не може й пустити боїться. Досить частий досвід імперіалістів.

ЦАРІФА Й АНТАР

(Турецьке оповідання).

У місті Тус жив чоловік, що звався Седжар. Він був дуже багатий, однак дуже сумував, що не мав сина. Кожного кова стрівув, питався, чи не знає якого засобу, щоб він міг мати сина. Раз зайшов до нього в гості здівний грецький лікар. Седжар розповів йому, що хоче мати сина та просив його, щоб дав йому щось на те. Лікар вняв із своєї чудодійної скриньки якусь мазь і сказав: "Розмішай її з жовчею пави, дай це випити жінці, а як Аллаг схоче, будеш мати сина". На другий день лікар пішов далі.

Та в місті не було пави. Лише король мав одну паву, а любив її дуже й дуже пильнував. Седжар став радитися з своєю жінкою Царіфою і вони постановили конче якусь дістати цю паву в свої руки. Раз нічю пішли вони до саду, де була паву, хитро виманили її відтам і занесли до дому тоді, як там нікого чужого не було. Зараз зарізали паву,

взяли жовч, розмішали з тією мазтю та випили цю мішанину. Та Царіфа мала брата, що звався Антар. З великої радости, що матиме сина, Царіфа не зміла вдержати язика за зубами й усе розповіла Антареві. Коли на другий день не було пави, а король про те довідався, приказав шукати її і кожному, хто знайде паву, або принесе вістку, що вона живе або згинула, обіцяв дати тисячу дукатів.

Коли окличники це сповістили й крили Антар почув про тисячу дукатів, пішов до короля та розповів йому все. Король запалав гнівом на цю жінку та приказав убити її. Однак везири сказали королеві: "Ах, королю, колиб ми вбили цю біду жінку, не розвідавши, чи воно правда, то це було б проти божих законів. Годж вірять словам чоловіка, який міг їх сказати із жадоби заробітку. Треба цю жінку докладно переслухати. Коли вона справне взяла паву, хай не мине її

О. Сновида.

СОВЕТСЬКА ДЕМОКРАТІЯ

Багато галасу в пресі наробило інтерв'ю Роя Говарда до Сталінов. Советський цар заявив для наївних, які хочуть слухати, що "нова советська конституція буде найдемократичнішою з усіх, що існують". Те саме повторив у розмові з французьким кореспондентом другий большевицький бонза, Молотов.

Чому конституція? Нащо конституція? Конституція це ж "буржуазні забобони". Нащо її впроваджувати в країну, якщо править такий ідеальний устрій як Совети?

На те саме, на що большевики ввійшли в "зборище банди розбійників: у Лігу Націй. Щоб замилити очі. Щоби прислати західню опінію. Щоб вона повірила, що СССР нічим вже не грозить спокоеві буржуазних країн. Що вона стає такою самою порядною, пацифістичною і демократичною державою як інші, та що разом з нею західньо-європейські демократії можуть, рука в руку, розпочати війну з фашизмом.

"Реформа", якою хоче ушасливити своїх підданих большевицький цар, полягає в тому, що вибори до Советів будуть замість посередніх — прості; замість явних — тайні; замість обмежених — загальні (голосуватимуть і "лішениці", позбавлені прав); замість нерівних — рівні, голосуватимуть таксамо і селяни (досі робітники посилали одного делегата на 2,000, а селяни — на 10,000).

Ніби справді дуже демократично! Але на ділі що інше. Бо не треба забувати, що Росія большевицька, як була і Росія царська, є країною фасад, маски, потемкінських сіл, бльофу. Країна паравану, за яким криється зовсім щось інше, а не те, що величезними буквами написано на паравані.

По поваленню опозиції, правої і лівої, комуністична партія рішила, що далі дозволити собі на локус борються ріжних течій вона не може. Отже запровадила "реформу", а саме позбавила Совети всякого дійсного значіння, а всі їх функції передала попросту партії. Найважливіші посади в советській апараті, які досі могли займати і безпартійні, не-комуністи, опинилися в руках партійців. В кождім советі, льокальному, районівім і іншим, існували комуністичні партійні "ячейки" (комірки), які отримували при рішенні всякої справи директиви від свого вищого партійного

органу і це рішення просто наклали Советам. Про думку останніх не питалися; члени Советів просто мусіли підносити руки догори і баста. Ніякої пропозиції не вносили на рішення Совету, поки не обговорено на "ячейці" і поки не вирішено її в тім чи іншій зміслі. Навіть самі вибори до Советів фактично були скасовані. Бо не було свободи ставлення кандидатур. Кандидатури наперед обговорював і апробував партійний комітет, а вже тоді шойно за них (ніколи проти) "голосували" "свобідні" советські горожани. Совети стали і щодо компетенції і щодо складу повільним знаряддям у руках Політбюро партії. Вони існували тільки на те, щоб дурити народ, мовляв, він має самоуправу.

В таких обставинах Сталін може побавитися в демократію. Не всеодно, чи виберуть Петра чи Івана, коли всеодно нідна кандидатура не прийде на голосування виборців без попередньої апробати партії? Коли інших партій нема, коли наріз дезорганізований, коли свобідних кандидатур, під заргоною Соловко, виставляти всеодно не вільно? Таксамо всеодно Сталінові, чи вибиратимуть самі робітники чи й селяни, чи явно чи тайно, бо всеодно при існуючій терорі Совети постановлятимуть тільки те, що рішить партія. Невже хтось може на правду думати, що в Советах зможе свобідно порушуватися якась політична група, некомуністична, коли навіть дисидентів серед власної компартії переслідують воги і мечем? Там, де кожна одиниця, яка не ділає, а лежить тільки думає, не так, як на казку партія, може без суду і слідства бути позбавлена життя; в країні, де нема ні свободи думки, ні зборів, ні преси, а є натомість ГПУ — в такій країні всякі "свободи" виборів обертуються в "пшик", у комедію.

Нашою ця комедія? Для обману дурнів, яких подостатко є і в Європі і в СССР. От у роді Ерію або наших соціалістів, які захоплюються, як усє, словами і фразами, а ніколи не заглядають за те, що за тими фразами криється...

Але ми не повинні дати себе дурити тими фразами. СССР є країною деспотії і терору. Такою і лишилось, скількиб не мняла своєї фасад, які "реформи" не запроваджувала.

Як ми тишилися би! Та розповідж мені це раз, як то ви вночі могли зловити паву. Я дуже тим тишився. Не гнівайся, що я добре не слухав, як ти розповідала перший раз, бо я був дуже схвилюваний. Будь така добра, розповідж мені це раз.

І Царіфа розповіла від початку до кінця, як то вони пішли туди, щоби зловити паву, як принесли її до дому та зарізали.

— Саме розвіднілося і я пробудилася. Воно снилося мені. Та що паву це птах із таким ясно-коліровим пір'ям, то це казує, що я, як Бог схоче, дістану гарного сина. То мусить бути добрий сон, бо хто в сні бачить паву, то воно так показується.

Антар сказав: — Сестро, не везе же це був сон, що ти мені першим разом оповідала?

Царіфа відповіла: — Брате, невжеж ти не знаєш, що я не-могла навіть горбця вбити, то як я моглаб убити паву й це до того королівську. Ти був схвилюваний і тому не зрозумів мене і пояснив собі це так, що я

Однак москалі не могли щось такого стерпіти; вони його арештували і казали принести до своєї головної квартири! Ось такими "визволителями слов'ян" буди москалі! І то завжди. Прийшло отже до мира в Адрианополі (1829 р.), котрий частині сербів дав свободу, але болгарам лише право емігрувати до Росії! Великий здохток!

Нове повстання під проводом Мамарчова, як і численні повстанські загони вправді також не довели до цілі, та все-таки всі ті події чимраз більше скріплювали в болгар туго за свободою, за самостійною, своєю власною державою.

До цього причиновались немало подорожі більше просвічених болгар за границю, бо, видячи свободу інших народів, вони тимбільше відчували своє поневолення.

Рівночасно працювали провідники болгар витрвало над просвітою народу, опертою на національних підставах. В році 1835, основано першу народню школу, а в 1844 р. перший часопис. (Отже чотири роки скорше як в Україні). Річ очевидна, що рівночасно розпочали болгарі завзяту боротьбу проти погречення церкви так званими фанаріотами. Фанар — це була частина Царгорода (Істанбулу), де мав свій осідок вселенський патріарх, голова східної православної церкви. Так, як папою є все італієць, так вселенський патріархом є все грек, тай греками є його прибічники. Фанаріотські греки, що були під пануванням турків, погречували православну церкву між болгарами та її вірних. Було ясно, що в будучій самостійній Болгарії треба буде мати свою власну національну церкву і своє власне духовенство. Ворожеча між болгарами і фанаріотами росла з кождим днем, аж нарешті на Великдень 1860 р. найперше болгарі в Царгороді, а потім уже і в цілім краю відірвалися цілком від вселенського патріарха. Десять літ пізніше дав султан дозвіл на оснування самостійного болгарського "екзархату". Вибраний духовенством "екзарх", потребував лише потвердження від султана.

Цей успіх скріпив у болгарі національне самопочуття, отже і бажання своєї державної самостійності. А коли в 1875 р. серби в Боснії та Герцоговині повстали проти турків, тоді і болгарі хопили за зброю, щоби вийти з-під його панування. На це вислав султан 10 тисяч "башибокув" то є ополченців, зложених з усього роду бандітів, а ті, переняті мусульманським фанатизмом, допускалися на болгарській людности страшних звірств.

Звірства ті описав в брошурі "Звірства в Болгарії" славний тоді англійський державний муж Гуджестон.

Великі держави Європи зажадали від Туреччини переведення доконечних реформ, але турки на це не погодилися.

розповіла тобі справжню пригоду.

Антар дуже зажурився, та вже й не мав сили знову піти до короля. Та-як тих двох довірених людей знову привели до короля, сказали їм, щоби розповіли все якнайточніше. Вони сказали, що чули: — Ах, королю, це, що розповідала ця жінка, то був лише сон і вона потвердила, що то дійсно був сон. А цей чоловік узяв це за правду.

Король побачив, що Антар поступив так лише із захопленості та сказав його на майдані покарати смертю. А Царіфе це дав нагороду.

Д-р Кирило Трильовський.

ПРО БОЛГАР

Із цього скористала Росія, котра все мішалася в балканські справи, щоб остаточно сповити, як то кажуть, заповити Петра Першого та, здобувши від турків Царгород, на славний св. Софії (Ая Софія), переміненій на мечет, заткнули знову хрест.

В 1876 р. розпочали серби війну з турками, а з Росії приїхало багато добровольців, щоб "визволити братів слов'ян". Приїхав з Росії генерал Черняєв помагати сербам. Коли турки не хотіли послухати візвання великих держав і впровадити доконечні для християн реформи, Росія скористала з того і виповіла вєсною 1877 р. Турецький війну. Показалося однак, що москалі і самі не були добре приготувані до неї. Перейшовши Дунай, і діставшись до Болгарії, переконалися, що у тих пригнічених турками "братушек" властиво є вища селянська культура й господарства краші, як у їх селян під православним царем.

Тоді то видав наш за границею живучий Михайло Драгоманів свою славну брошуру "Турки зовнішні і внутрішні", в котрій доказував, що московські чиновники та жандарми це свого роду турки, котрі без всякого почуття права допускаються всяких насильств.

Остаточо москалі турків побили та заключили з ними мирний договір в Сан Стефано в 1878 р.

(В тій російсько-турецькій війні брав участь і наш славний драматичний артист Микола Салдовський, котрий описав свої тодішні вражіння пізніше в "Літературно-Науковім Вістнику").

Згаданий мировий договір з 1878 р. признав болгарам майже всі ними замешкалі землі, що болгарське князівство мало сягати від Дунаю аж до Егейського моря. Обіймало воно і Салоніки і цілу Македонію, однак без півострова Халкідіке.

Болгарського князя мав вибирати сам наріз в порозумінню з великими державами, та за признанням зі сторони султана.

Та тепер зачалася інтригантська гра власне тих "великих держав", зокрема Англії та Австрії, котрі боялися занедко великого впливу Росії на Балкані. Вони скликали міждержавний конгрес до Берліна, котрий рішенням з 13. липня 1878 р. сильно позмінював постанови договору в Сан Стефано.

Македонія з Салоніками лишилися при Туреччині, а решту болгарської області поділено на дві часті. Північна частина ставала самостійною під власним князем, але платити султанові "гарач", Полуднева частина, то є "Східна Румелія", оставала далі турецькою провинцією, але діставала автономію, а на чолі її мав стояти намісник-християнин, іменованний султаном.

У такий спосіб повстало болгарське князівство, що мало 64 тисяч квадратних кілометрів простору та 2,250,000 мешканців. Було ясно, що болгарі Східної Румелії не перестануть змагатися за злуку з болгарським князівством, тай що і північні болгарі старатимуться їм помагати у тому.

Вибраний князем свояк царя німецького князь Олександр Батенбергський знайшовся отже в нелегкім положенні, тимбільше, що нова Болгарія була державою конституційною, а в "Собранію" (парламенті) боролися між собою ріжні партії, що спричиняло часті зміни міністерських кабинетів.

Та найтяжче було князеві зайняти відповідне становище су-

проти Росії, котра старалася грати в Болгарії все першу ролу і обсадила москалями всі важніші становища як у війську так і в цивільній службі. Болгарі добившись свободи, не мали однак охоти піддавати себе новій самоволі і на кождім кроці противилися їй. Але що більше, східно-румелійські болгарі вигнали у вересні 1885 р. султанового намісника з румельської столиці Філіпопелю і проголосили злуку Східної Румелії з Болгарією, на що очевидно і князь Олександр згодився.

Та це страшно обурило Московію, хоча вона сама в договорі в Сан Стефано установила таку злуку.

Ріжниця заходила однак така, що тепер сам наріз болгарський таку злуку перевів в життя, а Москва хотіла, щоби болгарі мали все лише з її ласки. Ситуація болгарів була тоді дуже критична, бо Туреччина могла кождої хвили вислати своє військо проти них, щоби боронити прав султана.

І в такій критичній хвилі що робить, Росія, та "опікушка слов'ян"? Вона телеграфічно відкликає князя Контакієвського, котрого всадила Болгарії на міністра війни, тай взагалі всіх своїх офіцерів з болгарської служби, так, що найвищим офіцером в болгарській армії був майор Николаєв.

Напали однак тоді на Болгарію не мусульмани Турки, але християни серби, котрим Австрія ще договором з 1881 р. обіцяла, що при нагоді зможуть собі забрати якісь спірні землі. Король сербський Милан позвищував болгарам злуку, а підмовлений Австрією кинувся на Болгарію і дійшов зі своїм військом уже до Слівніци, лише 40 кілометрів віддаленої від болгарської столиці Софії.

Князь Олександр організував однак і без московських офіцерів свою армію. Сотники, поручники і підполковники командували нею, а Олександр, станувши на її чолі, рушив до Слівніци, побив сербів на голову, перейшов на сербську територію і загнав аж під Пірот. Та тут явився австро-угорський висланець Кевенгілер і заявив, що коли би Олександр ще далі хотів переставати, то стріляється з австро-угорською армією. Та війна тривала отже лише 15 днів, почім прийшло до перемир'я, а в березні 1886 р. до договору в Букарешті, на підставі котрого Східна Румелія злучена зістала з Північною Болгарією, а князь зівстав рівночасно султанським намісником Румелії. Військо однак і цивільна управа сталися олноцільними, а митна границя між обома країнами знесена.

Росії все це однак не було на руку і вона дальше рила проти князя Олександра. Ше того самого року вибух проти нього військовий бунт. Заговорники вивезли його до границі, відки він поїхав до Австрії. Тут у Львові дігнала його телеграма голови "Собранія". Стамбулова, щоби вертався, бо заговорники розбиті, а наріз домагається його знову. Він повернувся вже по жєстевно повитаний військом і громадянами. Хотів однак забезпечитись від московських інтриг і тому отверто звертається до царя Олександра III-го з запитом чи годиться на його поворот. Цар відповів відмовно, супроти чого князь Олександр установив регенцію, зложену з трьох визначних болгар, і вийхав з краю. Він вступив до австрійської військової служби і зістав командантом корпусу в Грау, де і помер ще в молодім віці.

(Кінець буде)

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

В „С.С.С.“

„С.С.С.“, це „Civilian Conservation Corps“, себто цивільні табори звичайно для молоді в віці від 17 до 18 літ. Таких „С.С.С. кемпів“ (таборів) під теперішню пору є тисячі. Розміщені вони по цілих Злучених Державах і zatrudнюють по-над 300,000 хлопців. В одному таким таборі знаходиться між 120 до 150 робітників.

До служби в таборах вибирають безробітну молодь з так званих „relief lists“ по містах та фармах. Перед побором молоді рекрути переходять строги лікарські оглядини в т. зв. „головних командах“. У мінесотських стейті така команда міститься в Форт Снедлінг. Там звозять сотками, не раз тисячами молоді денно. Розділяють їх на полки, роздають їм зарплатлені „шайки“ — бляшанки, що їх вживали американські воєнки в Франції, дають коши, військові вбрання і заганяють до бараків. Бараків є сила, також ще тих, що вживали підчас війни. Переспавшись, знов переходиться лікарські оглядини. Екзамують військові лікарі і шпелють на обидвох раменах. На другий день „шени“ понапудують, що годі рхнутися. По тижневі знов шпелення, і т. д. В той спосіб хочуть приготувати рекрутів, або, як їх тут називають, „ookies“, до невідомої праці та гострих кліматичних відносин. Тоді записують нас і висилають, де треба. Строга тайна скрізь панує перед відмаршом. Ніхто не скаже, де ми їдемо, мабуть, щоб не повітали. Довідуюся про те аж у потязі. І в потязі нас стережуть. Не можна перейти до другого вагону, ані вкрити дверей, або відкрити вікна. Потяги, що нас перевозили, старі, передпотопові. Вистарчить згадати, що до освітлення вживаються нафтових ламп.

Так ми їхали через Сейнт Пол, Дулут, аж скинули нас у Чісгом, Мінн. Звідси військовими троками везли нас далі на північ у ліси. По якійсь часі ми вже були в кемпі! Що за радість! Ми вже добилися „до дому“! А наші доми це собі звичайні бараци з основних дощок, з численними щілинами та з подвійними дверима по обох боках дерев'яного будинку. Легко здогадатися, що це на випадок вогню, щоб було куди втікати. В такій хаті мешкає від 15 до 20 хлопців і в той спосіб, як сказав поручник Слоан, „створять одну милу родину“.

Милій Боже! Про ту „родину“ можна книжки написати. Вистарчить згадати, що гіршої збиранині годі собі представити. Коли хто думає, що Українці та інші люди тут в Америці це „всеодно“ та що нам треба якнайскорше зливатися з „високо американською культурою“, той нехай поживе в такому кемпі, а тоді переконається, що „наука“ це найбільший фальш. А проте його тримаються деякі наші нібито лідери, а в суті річі півголовки, нездари та зрадники свого рідного українського. Вони переконаються, що українці це інший нарід, що українці це кращий нарід, бо милосердніший і багато характерніший від усяких чужинців, з яких нам дехто дораджує брати примір. Аж лядно робиться, коли слухається тут тої мови, якої тут вживають. Що друге слово то лайка, прокляти і т. д. А як тут їдять? Кидаються як дикуни на стіл і хто щовхопить, то його. Страшна ця „родина“!

До роботи везуть нас троками в ліси, де обрубують гілля, яке зносимо на купи й палимо. Істи дають трічі на день. Працюється 7 годин кожного дня. В суботу працюється до 12 год. Неділя вільна. За це дістається \$30 в місяць. З того \$5 остається працюючому, а \$28 їде до родини працюючого. Беручи під увагу саму

матеріальну сторону „С.С.С.“, то це не є зле. Це ще одинокі місця, де тисненій злиднями молодий хлопеш може зложити якийсь гріш. Але моральна сторона С.С.С. дуже слаба. Також легко тут підорвати здоровля. Вночі тут дуже зимно. Все замерзає. Падають часто сніги. Лице і шия від вітру потріскані. В наших таборах шпиталі хорую під теперішню пору 7 хлопців. Останньої зими 4 померли. Коли хто вмер, то уряд виплачує \$7,500 відшкодування родині померлого. Це теж не зле.

Українців у цьому таборі нема. Але по інших таборах є їх споре число. Працюють по лісах. Добре би було, щоб у теперішніх часах писалося в нашій пресі, як створити для нашої молоді кращій варстат праці і як її задержати при собі. Бо тільки в нашій молоді наша будучність.

Ф. Луців,
Chisholm, Minn.
C 3702,

Гість прийшов до знайомих. Господареві вже навкучила ця гостина, так довго сидів гість і не думав забиратися. Господар не знав, як позбутися влізливця. Вкінці приступив до вікна, глянув на небо та сказав:

— Хмариться, певно буде дощ.

Гість відповів: — Збирається на дощ, не можу відійти вже, бо дощ зливов би не серед дороги.

Нещасний господар, якому плян не вдався, мучився, щоби придумати іншу раду. Вкінці виглянув знову крізь вікно:

— Хмари розійшлися, видно вже не буде дощу.

На це гість спокійно: — Коли не буде падати дощ, то не мушу спішитися. Радо остануся ще, коли позволите.

— Що то є дентист?

— Той, хто іншим вириває зуби, щоби своїми мав що кусати.

7 днів до Старого Краю
Поспіши потяги так від самого корабля започаткують вам приємну подорож до Старого Краю. Або подорожувати популярними експресовими пароплавами.

COLUMBUS
HANSA ~ DEUTSCHLAND
HAMBURG ~ NEW YORK

XI. OLYMPIAD **BERLIN**
AUGUST 1-16

Знамениті залізничні поїзди з Бремену в Гамбург.
Більшій інформації дасть кожний місцевий агент або головне бюро

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
57 BROADWAY, NEW YORK

— Вкінці шеф починає цікавитися мною.
— З чого пізнаєш це?
— Саме сьогодні спитався мене, чи я тут занятий.
— Давати є краще ніж брати — каже учитель.
На це відзивається Івась: — Мій тато також так каже.
А чим є твій батько?
— Боксером.
— Чогож ти купуєш два лотерійні льоси? Таж є лише одна головна виграша.
Крупій захорів і просив товариша, щоб як виплачуватимуть тижневу плату, взяв і його гроші. Пізнім вечором вертається товариш до дому і каже до Крупія:
— Я згубив твої гроші!
— Що ти кажеш?
— Так, а колиб я був іще довше грав, я мабуть був би згубив і свої гроші!

З ЛОВЦЯМИ ДИКИХ ЗВІРІВ В ЕТІОПІЇ

Карла Гагенбека (торговець диких звірів, родився 1844 року в Гамбургу. Підприємство це перебрав по батькові та довів до найбільшого в ділянці торгівлі диких звірів) спитали раз, де його виправи ловлять найбільше дикого звіра. Він відповів:

— Територія, що на ній торгують звірами мусить шукати собі товару, по весь світ. До африканського праліса, до індійських і цейлонських джунглів, до безмежних сибірських і монгольських тайг і степів, ба і поза полярний круг треба висилати розвідників, за якими йдуть мандрівники та ловці з відділом туземських помічників. Та йде тут не про стріляння звірини! Люди мусять наловити звірів живцем і привезти їх до Європи. Це не так легко, тому що цінніші звірі нині є лише там, куди за ними не можуть дістатися так легко білі вбивники. Це місця, про які вам і найточніша географія не згадує, бо часто це країна, де навіть нема караванних доріг. Дістати з такої дикої околиці дозволеного звіра до місця, де є дороги та скоріші комунікаційні засоби, часто нелегше, як порозумітися з туземцем. Далеко в глибині некультурних країн мандрує велика каравана тижнями ба й місяцями степами та пустарями, а кожний крок дороги платять втратами в людях і звірятах. Раєм звірів у повному тогослова значінні, одним із найбагатших і невичерпаних джерел, відки буде можна вивозити це багато літ звірину, є територія єгипетського Судану та північна частина Етіопії. Ця країна заросла переважно кущами. Є тут велетенські степи, поперервані мальовничими горбками, які щойно в Еті-

опії набирають вигляду дикої горбовини. На жаль, скількість звірів останніми роками безупинно падає, а саме відтоді, як із знищенням єгипетського володіння в Судані туземним племенам дісталася до рук новітня пална зброя. Так приміром володар прикордонної провінції Ермочо за один день наловив із своїми відділами 56 слонів. Була то справжня битва із втратами по обидвох боках, бо згнуло тоді двадцять етіопських воїнів, а всіх їх майже вбили заблукані кулі їх товаришів. Етіопський негус ішов не раз на руку європейським ловцям диких звірів, ба додавав їм і війсьکو, щоб лови краще вдалися. Самособою за звірів треба було цареві заплатити, бо згідно з етіопськими законами всі звірі, що живуть дико, є його власністю. Раз була в Етіопії ловецька виправа, до якої приділили 2,000 туземних воїнків у досить порядних одностроях, однак босі. В Етіопії людського життя високо не цінять, бо воїників гнали їх начальники по скелях, проваллях і гушавинах колючих кущів таж, що скорше пригладували гонену звірину, ніж наганячі. Європейські ловці хотіли якнайбільше наловити гарних гревівих зебр, які легко даються присмирювати, а навіть, коли обходиться з ними відповідно, шеремітні в домашні звірята. Величезний простір, якого основою було високе русло ріки, обступили та затіснивали все вулканним перстеном, так, що звірі мусіли втікати до русла, з якого не мали виходу, бо протилежний беріг був заступлений стрімкими скелями, а вправо та вліво розставили в руслі стійки. Коли так зебри

обступили, наступило дійсно жахливе видовище. На знак проводирів мусіли воєнки кинутися на зебри, що завзято копали ногами довкола себе. Воєнки мали лише дрючки та шпунри. Заки воєнкам вдалося спутати останню зебру, згнуло й було смертельно раних копитами сполошених зебр багато людей. Потім воєнки вигнали з недалекого села всіх людей у ліс, а до їх хат привели зебри. Поприривали до колів за всі чотири ноги, а до кількох днів вони так успокоїлися, що можна було відвести їх без усяких засобів обережності.

Етіопія має коло мільон квадратних миль, однак має всього 10 мільонів населення. Росте тут багато оливкових дерев, винограду та кукурудзи. Найнижче положена частина Етіопії має тропікальне підсоння. Справжню зливу приносять дощі, або радше періодичні хмароломи, якими зачинається тропікальна зима. Колиж ми наближилися від заходу до границі Етіопії, на стала саме дощова пора. Я здогадувався, що до ріки Омо дібуєш з двадцятьма людьми каравани за вісім днів. Та злива рішила інакше. Хоч ми посувалися старою караванною дорогою, до кількох годин не доїшли до ріки, як купало болота, а на другий день годі було йти вперед, тому, що наш похід подобав радше на купув'я у борівні. Мули подекуди потопали аж по череву в багні, ревіли пронизливо та боронилися, як ми старалися витягати їх із тієї біди. Про лови, розуміється, годі було й подумати, арештоно хотів поробити засідки аж на ріці Омо. Соняшний жар спалив поверхню болота, ледя дощ надавав, а всеж я не міг дістатися вперед із моїми людьми, бо під тєю тонкою шаркалушою сухою поверхню було багно, та лише досвідне

око туземців уміло часом вишукати собі в цьому лабіринті кращу дорогу. Колиж заносилося на нові дощі, я рішився поставити на карту здоровля моїх людей та звірят і помало поступав уперед. Був то слимачий похід. Скільки ми дороги перше зробили були за годину, на такий шмат дороги потребували ми тепер пів дня, а навіть більше часу, а кожний чув, як тислий похід виснажує. Вкінці після 20-денного маршу добилися ми до ріки Омо, якої брудно-гніда вода перекочувалася наче велічна ріка між стрімкими червоними берегами, що місцями сходилися разом, або були далеко від себе на чверть милі. Хвилі Омо несли багато водних і сухолупних рослин, ба й цілі ліси. Величезні крокодили спокійно вигрівалися та зовсім не звертали уваги на караван. Почало вечоріти, тому ми мусіли скоро ставити нічний табор. За хвилину палахотів великий вогонь перед шатрами, за якими відпочивали вночі звірята, привязані до паликів. Ніч була тиха, лише дедеколи відзивався страшний сміх гнєт та боязке виття шакалів. Та ледви стало розвиднюватися, почули ми голоси й плескіт весел. Я випривався на якість руштування сі стріхою та побачив три лодки. Три туземні воєнки, озброєні лише списами, підплили і щось говорили. Мої проводники мені пояснили, що мушу йти до села заплатити о плату. Та село було по другій боці ріки, тому я мусів переправитися з усім добром. Колиж воєнки зрозуміли, що я сам до села не хочу йти, післали по підмогу й небагато наш вояк, запряжені мулами, були повні брудної води. Звірята плили добре, ні одно не втопилося. Воєнки кричали, дехто з нас стріляв, щоб нагнати страху укритим

і неукритим крокоділям. Я проважав нашу плывучу каравану з кількома товаришами, плывучи військовим човном, і був цікавий, скільки урядник порухає собі за поїзду. Його дімок був серед біднього городця, однак росли там гарні банани та малі пальми. Урядник — товстий туземець — лежав на ліжку й був дуже радий, що його відвідав „фенекі“ — білий, бо був „тяжко“ хорий ловець. Туземці знають, що гіпопотамиха веде свої молоді все наперед себе. На стежці, якою ходять звірі, воєнки викопали яму та замаскували її гилляками й очеретом. Гіпопотамиха любить свої молоді, та коли вони нараз пропадуть під землею, збере її такий страх, що втікає. Вдалося нам уже першого дня зловити більше молоді, та як ми витягнули його — згнуло зі страху.

— Бана кібоко макуфо! (гіпопотам нежвий!)
— Накуба кібоко! (Зіжде собі гіпопотаму).
Величезна радість! Туземці дійсно гарні люди. А вечором знову поробили засідки, молодий гіпопотам зловився, однак рано застали ми з нього лише кости та шкіру.
— Сімба! (лев!).
Деякі з моїх людей були мечаховці й не боялися гуртом нападати на льва з гострими мечами. Також ловили слонів, яких здоганяли скорими кіньми та протинали їм суху (безкровну) жилу в нозі, щоб не могли бігти. Та туземець-урядовець не боя-

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ЧЕСТЕР, ПА.
Свято Ольги Басараб.

Заходом 2-го відділу Союзу Українок, котрий лікується при Українським Американським Народнім Домі, відсвятковано „Свято Ольги Басарабової“.

Перед розпочаттям програми місцевий парох о. Омелян Мицик відправив панахиду, в якій взяли участь в жалбних лентах члениці згаданого відділу.

Свято відкрила п. Анна Мишин. Програма свята складалася з трьох частей. В першій частині виступав хор ім. Лисенка під управою п. Королева, котрий прекрасно відспівав кілька стрілецьких пісень.

В другій частині співав жіночий хор пісню „Сирота“, дві молоді дівчини, Марія Пастернак і Стефанія Миштурак, відспівали пісню „Така її доля“, другий дует відспівали дві молоді дівчини, Ева Сорочка і Анастасія Луцик, „Зелений дубочку“, і сольо відспівала Марія Лаврик, „Місяцю ясний“.

В третій частині виступав хор шкільних дітей під управою о. О. Мицика, котрий відспівав кілька зворушливих патріотичного змісту пісень. Також прекрасно відспівали потрібний терцет пісню „Ой у полі могла“.

В програму свята входили також деклямації: „На могилі О. Басарабової“, віддеклямувала Марія Лаврик, „Україно, Ненько рідна“ Софія Рубаш, „Розрита могила“ Юстина Огар, „Каменярм України“ Михайло Пинькович, „Свято в Чигирині“ Любка Перчак. Всі деклямації як старших так і шкільних дітей були дуже гарно віддані. До дуетів і соля акомпаніювала молода піаністка панна Каспер.

Святочний реферат виголосила п. Анна Гливяк. Вона ясно представила гнет польської шляхти в часах давніх, та старання польського уряду знищити життя українського народу в теперішніх часах. В третій частині реферату схопила причини нашої неволі.

Свій реферат закінчила ось такими словами: Коли ми зрозуміємо ідею українських революціонерів, а ідея їх — це ясна зоря, яка має нам указати шлях до збудування самостійної України, коли станемо до праці всі об'єднані в одну велику громаду, коли викнемо зпоміж себе отаманщину, то щойно тоді ми достойно відсвяткуємо свято мученичої смерті Ольги Басарабової.

В англійській мові реферат виголосила молода учителька панна Стеція, котра дуже розумно представила змагання українського народу за самостійність України. Кінцеве слово виголосила секретарка Союзу Українок, п. Катерина Бобяк.

На закінчення свята говорив о. О. Мицик, котрий пояснив ціль та значіння святкування таких свят та висказав похвалу членицям Союзу Українок за їх щирю працю на народній миві. Свято закінчено гимном „Ще не вмерла Україна“.

Зі свята вислано \$10 на визвольну боротьбу, а \$5 на політичних в'язнів.

Катерина Бобяк.

Пані (до служниці): Ганю, чи в вітальні світиться світло?
Служниця: Я не запримітила прошу пані, бо там було дуже темно.
Лютує буря. Діти дивляться крізь вікно.
— Івасю, — питається молодший брат — що блискало, заки ще люди не знали електрики?
— Ти дурний, — відповідає поважно Івась — таж як же люди не знали електрики, то знали газ!

ВЖЕ ВИЙШЛА ДРУКОМ
НОВА КНИЖКА ПРО УКРАЇНУ АНГЛІЙСЬКОЮ
МОВОЮ:
SPIRIT OF UKRAINE:
UKRAINIAN CONTRIBUTIONS TO WORLD'S CULTURE.

У книжці пишеться: Яку прислугу людству зробив український нарід своєю історією? Який вклад зробив український нарід у скарбницю культури світа? Як люди представляють український нарід? Книжка має близько 150 сторін друку, 36 ілюстрацій, з них більшість зовсім оригінальні.

Ціна всього 1 долар.
"СВОБОДА"
81-83 GRAND ST., P. O. BOX 346
JERSEY CITY, N. J.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮАРК, Н. ДЖ.

Наради делегатів українських національних організацій стейту Нью Джерзі в справі свята українських націоналістів.

За ініціативою Центральної Управи ОДВУ та заходами її старанням Центральної Ради в Ньюарку скликані наради делегатів національних організацій на день 26 квітня 1936 року. Наряди ці відкрив голова Ц. Ради п. Петро Ковалчук та, привітавши делегатів, представив коротко цілі тих зборів. Описав на секретарів попросив голову п. О. Онищука з Ньюарку й п. В. Душника, представника Ц. Управи ОДВУ з Нью Йорку. Описав п. Онищука змінив п. Т. Рудий.

На збори прибули заступники від таких організацій:

- 1) Православна громада: о. д-р В. Клодницький і Я. Шинковський;
- 2) Пресбтеріанська громада: Петро Ковалчук і пастор Олександр Куман;
- 3) Пресбтеріанський Хор: О. Паньків;
- 4) Український Драматичний Кружок: Омелян Онищук і Мик. Яценя;
- 5) Стрілецький Гурток: Мик. Вігшин;
- 6) Союз Українок: Катерина Кузьмова й Пел. Хом;
- 7) Зморозка Січ, від 371 У. Н. С.;
- 8) О. Шумський і Ів. Тарнавський;
- 9) Тов. "Любов": Анна Воробецька й Параня Воробецька;
- 10) Тов. Матері й Дочок: Параня Онищук;
- 11) Тов. "Вознесіння": Вас. Лещинський і Ів. Бучак;
- 12) Тов. "Марта Вашингтон": Анна Височанська й Юлія Юрєвич;
- 13) Українські Сестри Стрілецькі: Теодор Болдир і М. Яворський;
- 14) Тов. "Стричані": Лука Крук і Ков. Бучак;
- 15) Чорноморська Січ ім. Д. Вігшовського: Григ. Дорошенко й Василь Ткач;
- 16) Тов. ім. Гонти, від 110 У. Н. Пом.: Юрій Леман і Юрій Мохнач;
- 17) Демократичний Клуб: Мик. Тимчишин і Іван Грентус;
- 18) Тов. "Тернопільщина": Свт. Гарак і Петро Салу;
- 19) Сестр. гн. Покрови: А. Юрків і К. Явощин;
- 20) Тов. ім. Михайла Грушевського: Андрій Мураверський і Олександр Мейба;
- 21) Хор "Банаурист": Мик. Юрив і Іван Любинець. (Всі ці організації входять в склад Центральної Ради в Ньюарку);
- 22) 18 від. ОДВУ, Пасейк; Д. Фенканин і Мик. Філь; 23) 34 від. ОДВУ, Пасейк; Василь Бродський і Мик. Припхан; 24) Греко-католицькі парохія в Пасейк; Павло Барда; 25) 34 від. МУН, Пасейк; Ольга Кіналюк і Олена Кочан; 26) Український Червоний Хрест ОДВУ, Пасейк; Анна Кіналюк і Марія Комай;
- 27) Український Поступовий Клуб, Джерзі Сіті; Дмитро Пилевич; 28) Український Червоний Хрест в Джерзі Сіті; Степанія Галичич; 29) від. 21 ОДВУ в Елізабет; Іван Клок; 30) Дочки України в Елізабет; Ева Ковальська. (Делегатів, яких називаю пропущено, просимо повідомити секретарів). На зборах були представники Ц. У. ОДВУ, пп. Череватюк, Душник, Лесків.

Після ствердження присутності й кількості делегатів п. Ковалчук покликав до слова п. Череватюка, який мав зreferувати докладніше справу свята. П. Череватюк коротко представив справу так: Були скликані збори націоналістичних організацій стейту Нью Джерзі в справі відбуття всеукраїнського націоналістичного свята в тому стейті. На тих зборах створено було тимчасовий підготовчий комітет, який увійшов в порозуміння з Центральною Радою. Подав також програму, яка була нами мічена.

Після його доповіді розвер-

лася широка дискусія над порушеною справою. По довгих обмінах думок, в яких брали участь численні делегати, збори прийшли до однозгідних висновків відносно дня, назви свята, як також вибрали ексекутиву. Рішено, що свято буде називатися ДНЕМ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ і повинно відбутися 12 липня 1936 р., яка то дата найбільше підходить з огляду на час і працю різних організацій. Місцем свята вибрано місто Елізабет, Н. Дж., де вже й почато приготувати площу і т. п.

Описав наступив вибір ексекутиви "Дня Українських Націоналістів", який представляється так: 1. голова — адв. В. Кузьма, Ньюарк; заст. гол. — І. Клок, Елізабет і З. Ст. Галичич, Джерзі Сіті; 4. рек. секретар — о. д-р Вол. Клодницький, Ньюарк; 5. заст. секр. — Мик. Припхан, Пасейк; 6. фін. секр. — В. Ткач, Ньюарк; 7. заст. фін. секр. — Мик. Юрив, Ірвінгтон; 8. скарбник — І. Урман, Ньюарк; 9. заст. скарб. — П. Лещиншин, Ньюарк. Контрольна комісія: 11. Вас. Бродський, Пасейк; 12. Ів. Тарнавський, Ньюарк; 13. Анна Воробецька, Ірвінгтон. Пресова комісія: адв. В. Кузьма, о. д-р Вол. Клодницький, пастор Олександр Куман і Степанія Галичич.

Після вибору велася ще довга дискусія відносно свята. Запити, яка є ціль влаштування свята, п. Душник зясував її коротко так: Мета свята — політична. Свято, яке обернеться у всенародну маніфестацію, має зміцнити українську націоналістичну ідею та всеукраїнський дух імміграції, воно має також виявити ворогам, що українська імміграція не гониться зо станом поневолення України й угодовою політикою українських партійників.

Після того п. Ковалчук подякував делегатів і закрити збори. Зараз після того відбулися збори ексекутиви, де визначено збори всіх делегатів на день 24 травня 1936 року в січовій салі в Ньюарку. Цєю дорогою ексекутива прохає всі національні організації ласкаво своїх делегатів на ці збори. Зголошення слати на руки секретаря о. д-ра В. Клодницького, 179 Корт Ст., Ньюарк, Н. Дж.

Секретар зборів.

ДЖЕМЕЙКА, Л. АЙ.

На допомогу повенянам.

18-тий відділ Союзу Українок у Джемейці призначив з приходу зо свого концерту, влаштованого дня 26-го квітня, 20 доларів на українських повеня. Жертву вислано на руки Обеднання.

АНТЕ ДУКІЧ (Хорватський культурний діяч і письменник поневоленої Істрії).

"Голодний, спрагнений, знесилений орю, потом своім благословлю землю-матір". У цих його словах замкнена ціла трагедія його праці на рідній ниві "дустий, потоптаній" власними дітьми. А ця нива це його вужча батьківщина, мала Істрія, якої діти жили й живуть не своїм, а чужим життям... Від ранньої своєї молодости до нині працював і працює для цієї Анте Дукіч, бо "дав собі обітницю орати"... Серце його кривавиться на вид надутих "великанів", що клонять голову перед займанцем, колись Австрією, нині Італією. Подиву гідним є ще й нині горле його старече чоло, незломний дух і віра в побіду Правди на землі. Не зломил його праця для куска хліба, що його ніхто йому не хотів дати, не піддався у боротьбі за свою честь, що йому хотіли відібрати його земляки з владності за його безкорисну працю для свого народу. Шойно велика війна видала його з дорогої Істрії, якій дав усе, що міг їй тільки дати, для якої працював на всіх ділянках народнього життя, зі шкодою для свого письменницького таланту, з безпримірною посвятою. Вислід війни приніс йому втрату емеритурі професора вчительської семінарії, утрату рухомого маєтку, бібліотеки, численних рукописів, між ними матеріали до більшої праці з ділянки педагогії. 1923 р. емігрував до Югославії зі своєї Істрії, де вродився й жив від 1867 р.

Почав писати 1887 р. В сучасне хорватське письменство ввійшов зі своїми трьома збірками, виданими вже на еміграції. 1925 р. видає "Спомини одного осла", в яких в оригінальний спосіб переає нам свої автобіографічні переживання та обставини, серед яких йому доводилося працювати. 1929 р. закріплює своє становище незрівнаними афоризмами "Погляди на життя й світ".

В 65-ліття свого життя видає збірку поезій "Від ранку до вечора". Всі три твори в мистецькій формі дають життєпис автора, який увесь свій вік орав переліг, а за ним гукав погонич — "якийнебудь віл".

Твори Анте Дукіча, цінні не тільки своєю формою, але й зрлію обдуманим змістом, не могли не звернути на себе уваги чужого культурного світу. І так "Спомини одного осла" вийшли в перекладах: словаським, польським, італійським та англійським. ("Pages from the diary of a Jackass", Vincent Georges, Publ. by Progress Press, New York, 1934).

Афоризми: "Погляди на життя й світ" появилися фрагментарно на шпальтах різних журналів в мовах: словаській, чеській, польській, німецькій, лужицько-сербській, есперанто, а в цілості перекладено на польську, англійську, німецьку, російську, еспанську та чеську мову. І не диво, бо ця збірка афоризмів вдоводила й найвибагливіших критиків і її нагородила Сербська Академія Наук у Білгороді. Поезії зі збірки "Від ранку до вечора" вийшли в перекладах різними мовами, а сама поезія "Храм" вийшла в 12 перекладах. На українську мову переклав молодий наш поет Віталій Петровський три поезії, що були друковані в "Свободі" прикінці лютого б. р.

Ми тішимся цим моральним успіхом (бо про матеріальний не годиться говорити!) хорватського мнгогостального діяча-письменника й можемо тільки побажати, щоб наша перекладна література збагатилася перекладом його афоризмів "Поглядів", що про них висказалася критика: "Афоризми в цій книжці — це не дешеві парадокси й безмістовна гра слів, але справжні думки, правдиві погляди на життя й світ. На них справджується гарна дефініція афоризму: "Афоризм — це останнє кільце довгого ланцюха думок".

Надіслав для "Свободи" Василь Войтанівський, Загреб.

ІСТОРІЯ НАЙБІЛЬШОГО НА СВІТІ ДІАМАНТУ

В Європі був холодний грудневий ранок тоді, коли в південній Африці давалася сильно в знаки жажлива спека. Фред Вельс, сторож копальні діамантів "Премієр", вийшов на прохід після важкої праці. Це діялося поблизу Преторії, в трансвальській колонії. Ідучи здовж узгір'я, Фред Вельс раптом замітив якийсь камінь, що дивно заблещив в останніх проміннях заходячого сонця. Тому, що не мав нічого іншого до роботи, підійшов ближче і спостеріг великий блискучий камінь, який так твердо вірив у скалісту брилу, що навіть при допомозі ножа не можна було його видобути.

По хвилині ніж зломився, а Фред Вельс замітив зі здивуванням, що на камені не було ніякого знаку ножа. Тепер нарешті зрозумів. Не дармо працював у копальні діамантів. Однак такі не повірив. Як? Діамант величини курячого яйця, коли досі стрічалися найбільші такі, як горшок? Він став гарячково довати ножем і врешті з трудом видобув камінь зі скали.

Серце йому било молотом. Так, це був діамант. Величезний, якого досі на світі не було і якого вартості навіть у приближенні не можна було оцінити. Тепер він був власником того діаманту!

Майже несприятний зі щастя побіг Вельс до дому і звів діамант. Показалося, що він важить 3,024 карати, тобто три чверті кілограма й чотири дека. Він був значно більший від усіх досі знайдених діамантів, величезний криштал біло-блакитної краси, зовсім подібний до кусника льоду. Продати такий камінь це не така легка справа. Тому він доніс про свою знахідку трансвальському урядові, який відобрав його від нього, даючи йому тільки, як знахідне, 10 тисяч доларів. Діамант пісано в дарунку англійському королеві Едвардові VII. в шістьдесятліття його уродив, в подяку за те, що король згодився на самоуправу колоній. Діамант названо в честь директора копальні "Премієр", томи Кулінара, "Кулінаром".

Король Едвард VII. не дуже знав, що зробити з каменем такої величини. Повні три роки лежав камінь як чудо до оглядання і шойно в лютім 1908. р. англійський король рішився віддати його до ошліфування. Однак камінь треба було переполовити і до нешодолену операцію доручено шліфарській фірмі братів Ашер в Амстердамі.

Один з братів Ашерів пристосував до поділення каменя сверлик власного винахо-

ІСТОРІЯ НАЙБІЛЬШОГО НА СВІТІ ДІАМАНТУ

ду. Великий ніж, спеціально призначений до цієї цілі, зломився при першій пробі переполовлення діаманту. Шойно друга проба принесла успіх. Після удару великан розпався на двоє. Повстали два камені ріжної величини, які можна було зачати шліфувати. Відомий тоді шліфар Генрі Кові кілька його помічників працювали над шліфуванням одної половини діаманту, яка важила 516 і пів карата, сім місяців, враховуючи в це і святочні дні, причім працювали 14 годин денно. Потім зачали шліфувати другий камінь, який важив тільки 309 каратів.

Перша половина знаходиться тепер у берлі англійських королів, друга половина в короні англійської королеви.

Діамант "Кулінар" у своїй натуральній величині, тобто такий, як його знайшов Фред Вельс, був найбільшим діамантом світа, який колинебудь за цивілізованих часів знайдено на землі. Вістка про його знайдення потрясла тоді буквально цілим світом. Підозрівали обман на велику скалю. Треба було шойно комісії вчених знавців, які потвердили правдивість каменя. Тисячі людей вимандрували були тоді до Трансвалю, щоб там пошукувати щастя, але не знайшовся такий другий "спацерович", якому вєчірня прогулька принесла таку несамотиту просто знахідку.

Один з найбільших факторів в розвитку американської індустрії є удосконалення модерної методи в промислі. Мала дрібниця в процесі продукції, котра може видаватися маловажною, але в дійсності вона може завважити дуже багато на якості продукту.

СТАНДАРДИЗОВАНА ОДНОСТАЙНІСТЬ НЕОБХІДНА В СИГАРЕТКАХ.

Увага до дрібниць є konieczна в такій індустрії, як у виробі сигареток. В Локі Страйк сигаретках, наприклад, середні листя найвищої якості, багатого щомом дозрілого тютюну являється. Хемічні аналізи вибраного тютюну робиться перед купленням тютюну. Уважається також на відношенні вважання і на наукову суміш тютюнів. Один з головних здобутків розслідуючого департаменту в робляння Локі Страйк та в розвитку легкого курення є узгодження рівноваги термостабільності, це є властивий процес Локі Страйк.

Помимо цього треба підкреслити, що при найкращих заходах в підборі тютюнів, сумішка і процес може бути не використаний через неуважність у виробі самої сигаретки. Проста механічна точність у виробничій є подивляючою важна.

У виробі Локі Страйк сигареток всі ці властивості є встандартизовані з увагою і точно пригнємується під безпосереднім наглядом дослідного департаменту, через інструменти і винаходи нові, розвинені для індустрії і для цілі удосконалення легкого курення. (Adv.)

Великий ніж, спеціально призначений до цієї цілі, зломився при першій пробі переполовлення діаманту. Шойно друга проба принесла успіх. Після удару великан розпався на двоє. Повстали два камені ріжної величини, які можна було зачати шліфувати. Відомий тоді шліфар Генрі Кові кілька його помічників працювали над шліфуванням одної половини діаманту, яка важила 516 і пів карата, сім місяців, враховуючи в це і святочні дні, причім працювали 14 годин денно. Потім зачали шліфувати другий камінь, який важив тільки 309 каратів.

Перша половина знаходиться тепер у берлі англійських королів, друга половина в короні англійської королеви.

Діамант "Кулінар" у своїй натуральній величині, тобто такий, як його знайшов Фред Вельс, був найбільшим діамантом світа, який колинебудь за цивілізованих часів знайдено на землі. Вістка про його знайдення потрясла тоді буквально цілим світом. Підозрівали обман на велику скалю. Треба було шойно комісії вчених знавців, які потвердили правдивість каменя. Тисячі людей вимандрували були тоді до Трансвалю, щоб там пошукувати щастя, але не знайшовся такий другий "спацерович", якому вєчірня прогулька принесла таку несамотиту просто знахідку.

Один з найбільших факторів в розвитку американської індустрії є удосконалення модерної методи в промислі. Мала дрібниця в процесі продукції, котра може видаватися маловажною, але в дійсності вона може завважити дуже багато на якості продукту.

СТАНДАРДИЗОВАНА ОДНОСТАЙНІСТЬ НЕОБХІДНА В СИГАРЕТКАХ.

Увага до дрібниць є konieczна в такій індустрії, як у виробі сигареток. В Локі Страйк сигаретках, наприклад, середні листя найвищої якості, багатого щомом дозрілого тютюну являється. Хемічні аналізи вибраного тютюну робиться перед купленням тютюну. Уважається також на відношенні вважання і на наукову суміш тютюнів. Один з головних здобутків розслідуючого департаменту в робляння Локі Страйк та в розвитку легкого курення є узгодження рівноваги термостабільності, це є властивий процес Локі Страйк.

Помимо цього треба підкреслити, що при найкращих заходах в підборі тютюнів, сумішка і процес може бути не використаний через неуважність у виробі самої сигаретки. Проста механічна точність у виробничій є подивляючою важна.

У виробі Локі Страйк сигареток всі ці властивості є встандартизовані з увагою і точно пригнємується під безпосереднім наглядом дослідного департаменту, через інструменти і винаходи нові, розвинені для індустрії і для цілі удосконалення легкого курення. (Adv.)

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ старшої жінки до помічч в кухні при українській родині. Праця постійна зима і літо. Платня згідно з умовою. Зголошення посилайте на адресу: 101-4 STEPHEN SHUTKA, Great Meadows, N. J.

Д-Р ЮРІЯ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 16th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 8-2410.
Урадові години: рано від 10 до 12, вечір від 6 до 8, а в невіді рано від 10 до 12.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЯ ПОХОРОНАМИ
В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORCHARD 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel. LUDLOW 4-2568.

ЖАРТИ.
Суддя: Отже обвинувачений признається, що ввійшов до мешканя задніми дверми. Чого ви там шукали серед ночі?
Обвинувачений: Пане суддя, я думав, що то моє мешкання.
Суддя: Таак? А як прийшла господиня, ви вискочили крізь вікно та сховалися в стайні. Чомуж ви так поступили?
Обвинувачений: Бо я думав, що то моя жінка!

Думки.
— Так, мої панове, — сказав шеф до своїх службовців, як несподівано ввійшов до офісу. — то дуже здорово спати при відчинених вікнах.
— Дзеркала були далеко гарніші за моїх молодих літ! — нарікала стара жінка з жалем.
— Мудріший уступає! — сказав селянин і уступився з шляху надіждаючому поїздові.

Петрилюк заїхав до готелю в малому містечку. Спить смачно, нараз пробуджується, бо хтось валить п'ястками в двері та кричить:
— Тут готельний послугач! Я мав вас збудити пів до шестої, однак я заснав. Я хотів тепер лише вам сказати, що вже сема година та що ваш поїзд уже давно відїхав, то ви ще можете спати, скільки схочете.

— Знаєш, я вже зовсім нервовий від цих автомобільних сигналів.
— Гм, шож, на це нема ради, коли мусимо жити в великому місті.
— Не говори дурниці! Чому тут не можна би поради? Таж винахідники придумали револьвери, які стріляють нечуточно, то чому не могли придумати автомобільних сирен, яких не було чути!

— Петре, позич мені сто доларів!
— Чоловіче, бійся Бога, стільки грошей я ще ніколи не мав відразу при собі! Що найвище можу позичити тобі п'ять доларів.
— То добре, — каже позичачий—хай буде п'ять доларів, — і ховає їх у кишеню. А за хвилиночку каже задумавшись: — Гм, чи то я тобі винен п'ять доларів, чи ти мені дев'ятьдесят п'ять?

— Чому бузюк усе піднімає одну ногу, як стоїть?
— А ти цього не знаєш?
— Ні.
— Бо як підняв би обі ноги, то впав би.

ОДИНОКА ПРИЧИНА

Коли нас кличуть у почі з дому, віддаленого багато миль від тугешньої місцевости, ми відповідаємо швидко й успішно — та за невелику винагороду.

Це мабуть є однією причиною, чому ми маємо в цілій околиці так багато приятелів, котрі зовсім природно жадують наших услуг, як тільки заїде потреба.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON
FUNERAL DIRECTORS
77 Morris St., Jersey City 34 E. 25 St., Bayonne
Phone: Bergen 4-8989 Phone: Bayonne 3-0540

ТАРЗАН І ОГНЕННІ БОГИ.

Як Борис Гарето виняв револьвер, щоб стріляти до Тарзана, Гобаш, король бабунів, скочив на нього. Револьвер упав до землі. Бандит вирвався з лап-малли і пропав серед гуші войовників.

Знайчи добре, що в цій околиці Африки не буде спокою так довго, як довго Гарето не буде знищений, Тарзан киувався за ним. Але чоловік пропав. По хвилині Гобаш закрячав на верху муру, і Тарзан побачив Гарета далеко на рівнині, як він утік.

З ним утікав Ніярх і останки баалітів, що вийшли з життям з битви. Видно, що вони спішилися сховатись у святині Баала та вогнених богів. Тарзан пішов за ними в логоно, а за ним побігли Гобаш і його бабуни.

Утікачі були далеко напереді і вже западав сумерк, коли Тарзан і бабуни дійшли до розколіни, що веда до святині. Тарзан остерігав своїх небережних союзників, бо серед крутих хідників хтось міг на них несподівано напасти.